

ترویج خدمات رقابتی در کشورهای در حال توسعه با تاکید بر بخش بیمه (قسمت اول)

ترجمه: مریم ذبیحی

خلاصه

* انتقال از مکانیزم‌های تثبیت قیمت
وقتی اصلاحات مقدماتی برای تشکیل
تحمیلی به سیستمی که در آن نرخها توسط
بازارهای بیمه بر اساس اصول اقتصاد بازار
نیروهای بازار تعیین می شوند ؛
انجام شد ، سیستم های نظارتی و تنظیمی مؤثر
* کاستن از کنترل محصول
با تمرکز بر حمایت از مشتری ، باید توسط
* پذیرش مشارکت داخلی و خارجی در
قانون ایجاد شود .
بازار هم به صورت مستقیم (بی واسطه) و هم به
مراحل آزادسازی بازارهای بیمه شامل
صورت بیمه اتکایی؛
موارد زیر است:
جریان آزادسازی، ماهیت احاطه دولت بر
* تدوین قوانین رقابتی و شفاف سازی
بیمه را از فعالیت های نظارتی به قوانین
اطلاعاتی
حرفه ای بازار و تنظیم آن با تمرکز بر توانایی

پرداخت بدهی و اقدام های حمایتی از مشتری تغییر می دهد .

در شرایط آزادسازی (مترقی) یک مقام نظارتی باید با توانایی های تعیین شده توسط قانون تشکیل شود. در این راستا همکاری بین ناظران کشورهای مختلف می تواند باعث بهبودی و ترقی بیشتر گردد .

مقدمه

پیشنهادات اخذ شده توسط کمیسیون، تاکید بر روی بخش های خدماتی در حال گسترش در بیمه کشورهای در حال توسعه ، در دومین جلسه، مورد تاکید قرار گرفت: " نظر به داشتن ارتباط مستقیم و اهمیت کشورهای در حال توسعه و توجه به نیازمندی روزافزون بازارهای بیمه آنها به تشکیل سیستم های نظارتی و تنظیمی مؤثر و کارآمد، دبیرخانه UNCTAD را وادار به اجرای تحقیقی با تمرکز ویژه بر روی کنترل و حمایت از بیمه گذاران در این کشورها نمود."

تحقیق موجود در پاسخ به این درخواست ویژه تهیه شده است یک گروه متخصص (کارشناس) در مورد کنترل و نظارت بازارهای بیمه در کشورهای در حال توسعه و کشورهای در حال انتقال به سوی صرفه جویی های بازار در

ژنو از ۱۹ تا ۲۰ ژوئن ۱۹۹۵ تحت حمایت های UNCTAD مستقر شدند. این گروه کارشناس اسناد و مدارک موجود، میزان مخارج تدارک دیده شده، تفاسیر و ضمایم موجود در این تحقیق را مورد نقد و بررسی قرار داد. که تحت عنوان: " نتایج کنترل ها و نظارت مناسب بیمه ای برای کشورهای در حال توسعه" (UNCTAD / SDD/INS6) ، بخش های معینی که در تحقیق اخیر گنجانده شده است.

در دومین جلسه کمیسیون درباره پیشرفت تاریخی نظارت بیمه در کشورهای در حال توسعه و معرفی بیمه غیر از آنچه که مدنظر دولت است بحث شد. وقتی که اصلاحات مقدماتی درباره تشکیل بازارهای بیمه براساس اصول اقتصادی بازار تحت یک شرایط آزاد و مشخصی اعمال شدند سیستم های نظارتی و تنظیمی مؤثر بویژه با تمرکز بر حمایت از مشتری به وجود خواهند آمد .

هدف از تحقیق کنونی، تامین پیشنهادات و راهنمایی ها در مورد تشکیل چنین سیستم هایی است نه به منظور معرفی هر نوع طرح یا سیستمی . گروه کارشناسی به ویژه تاکید کرد که تنظیم و نظارت بیمه در یک کشور به شرایط بومی (محلی، فرهنگی)

مدیریتی و سیاسی و پیش بینی های متداول (در آن کشور مربوط می شود همچنین زیرساختهای تنظیمی و نظارتی پیوسته باید با شرایط متغیر کار، بینشها و نیازها و ضرورتهای اقتصادی وفق داده شوند. همچنین این زیرساختها باید به خوبی نسبت به تجربیات جمع آوری شده سازگار و بهتر شوند.

به موجب یک سیستم انحصاری یا کنترل شده دولتی، دولت هر سطحی از ادارات و عملکردهای بیمه را متضمن می شود: نرخها، شرایط و اوضاع محصولات عرضه شده را تصویب و یا اساساً تعیین می کند. نوع محصولات را معین می کند و "ضمانت دولتی" مانند پیشخوانای برای ایمنی و تحلیل عملکردهای بیمه (توانایی پرداخت بدهی شرکت های بیمه) سودمند است. در برخی موارد (مانند اغلب کشورهای سوسیالیستی سابق اروپای شرقی) وجوهات بیمه و مطالبات (حقوق) واریز شده، از بودجه های دولت پرداخت می شوند.

مراحل آزادسازی بیمه شامل تشکیل بازارهای پیشرفته ای طبق قوانین رقابت است، به طوریکه هیچ شرکتی نباید مقام تسلط را به دست آورده و یا شرایط خودش را بر بقیه بازار تحمیل کند، باتوافق خریداران و فروشندگان بر

یک سری تصمیمات آگاهانه بر مبنای شرایط واقعی بازار، شرایط شفافسازی و اطلاع رسانی تقویت می شوند. در یک بازار بیمه آزاد عوامل تثبیت قیمت عوض می شوند و پیوسته نرخها توسط نیروهای بازار معین می شوند. تغییر در ساختار به واسطه فقر (محرومیت) و وضع مقررات رقابت از تعداد داوطلبین داخلی جدید و اکثر شرکای خارجی در بازار می کاهد. گرفتن امتیاز انحصاری شرکت بیمه اتکایی نیز برای داوطلبین تازه وارد در بازار منظور میگردد. به طور کلی تر، در این زمان، آزادسازی اقتصاد آنقدر منجر به افزایش تقاضا برای بیمه در بخشهای خدماتی یا صنعتی شخصی یا دولتی می شود که اینها مایل به خود بیمه گری می شوند باینکه تحت مالکیت دولت می باشند. معرفی اصول اقتصادبازار و آزادسازی، نوع احاطه دولت را در خصوص نمایش عملکردهای شرکت های بیمه تغییر می دهد. وظیفه دولت نسبت به بیمه به صورت زیر ظاهر می شود:

وضع مقررات حرفه ای در بازار، تنظیمات

بازار به خصوص با تمرکز بر توانایی پرداخت بدهی و اقدامات حمایت از مشتری. اصلاحات اقتصادی به افزایش کارایی و سودمندی تولیدکننده، ایجاد بهترین عرضه و تقاضا و بالاخره کیفیت

بهبتر خدمات با قیمت‌های پایین‌تر منجر می‌شود. به عبارت دیگر در بیمه، ورود شرکای جدید به بازار، چه داخلی و چه خارجی هر یک از موارد اخیر از طریق تشکیل یا به واسطه فعالیت‌های فرامرزی (بیمه اتکایی) می‌تواند موجب تعامل متقابل موثرتر و فعالیت‌های گسترده‌ای که اساس مکانیسم بیمه را تشکیل می‌دهند شود.

در یک محیط آزاد فشار ناشی از رقابت ممکن است برخی از بیمه‌گران را برای به دست آوردن سهم بازار، وادار به انجام کارهای نادرستی کند (نرخ‌گذاری غیراقتصادی، بیمه جریان نقدینگی (پول نقد) و ...) در چنین شرایطی احتمال وقوع ورشکستگی‌ها بیشتر است. برخی از اعضای گروه کارشناسی اینگونه اظهار نظر کردند که در شرایطی یک محیط رقابتی، شرکت‌های بیمه ای محکوم به ورشکستگی و زوال می‌شوند که اعطای پاداش برای سوء مدیریت و بی‌تدبیری. بنابراین بیشترین توجه باید به اقدامات حمایتی از مشتری داده شود.

چنین اقداماتی شامل جنبه‌های نظارتی افزایش استانداردها در مورد سرمایه و شرایط پرداخت بدهی، سرمایه‌گذاری عاقلانه و قوانین

پس انداز کردن است. جانشین شدن اعمال مقررات با وضع مقررات، تشکیل یک سیستم اطلاع‌رسانی مؤثر بر مبنای قوانین اعتباری و تقضیلی از اولویت نخست نظارت است. افزایش شفافیت بازار و اطلاع‌رسانی به مشتریان بیمه نیز امری بسیار ضروری است. متعادل کردن بی‌تناسبی اطلاعاتی که ممکن است در قراردادهای بیمه موجود باشند (مثلاً اخطاری بودن جمله بندی بیمه نامه) می‌تواند مفید باشد. آموزش مشتری و نیز تاسیس اداراتی که موظف به پاسخگویی به شکایات مشتریان بیمه هستند می‌تواند وسیله حمایت از مشتریان بیمه را فراهم کند. برای حمایت از مشتریان در برابر نتایج و آثار ورشکستگی‌ها، تشکیل سرمایه‌های سپرده گذاری شده می‌تواند مژمر ثمر باشد. در یک محیط آزاد اقتصادی که نظارت بر محصولات پیوسته در حال کاهش است، معرفی واسطه‌ها و دلالتان نیز از اهمیت زیادی برخوردار است. گشایش مشارکت خارجی در بازار داخلی چه به صورت مستقیم و چه به صورت بیمه اتکایی، سولاتی را در حمایت از مشتری به خصوص نسبت به نوع مشارکت و ارزیابی آن مطرح می‌کند. آزاد سازی اقتصاد بازار بیمه نباید به عنوان یک اتفاق یکباره مورد

توجه باشد. کارهای آموزشی هم شامل صنعت و هم سرپرستی می شود. گروه کارشناسی اظهارنظر کرد که قبل از رسیدن به مرحله بازار کامل، یک دوره انتقال ضروری است، تا در طول آن مدت، عناصر لازم برای تشکیل یک بازار رقابتی، مورد به مورد تعریف و شناسایی شود.

گام اول به سوی یک بازار کاملاً آزاد، به طوریکه توسط گروه کارشناس پیشنهاد شده می تواند بنای مقررات حرفه ای و اعمال شده بازار بیمه به وسیله قانون، به خصوص قوانین سرمایه، توانایی پرداخت بدهی، سرمایه گذاری و شرایط پس انداز کردن، به علاوه قوانین مربوط به قراردادهای بیمه و اطلاعات مشتریان باشد. قانون همچنین باید نقش و اختیارات مقام نظارتی را معین کند. به عنوان مثال درجه معینی از استقلال هیئت نظارتی را تعیین نماید.

تغییرات تدریجی در قوانین کوتاه مدت و بلندمدت عملیات بیمه نیز معمولاً به وسیله قانون معین می شوند.

در دوره فاز اول انتقال، گروه کارشناسی توصیه کردند که به ویژه آن دسته از قوانینی که به شرایط مالی مربوطند باید به کلی ساده و واضح شوند. تفسیرهای پذیرفته شده توسط کشورهای توسعه یافته مناسب با شرایط بومی

می توانند ساده تر شوند. اقدامات اصلی ممکن است در سطح نسبتاً سخت گیرانه ای شوند به عنوان مثال دوری کردن از خرده پاهای بازار و ورود دلالان ناسالم. استانداردهای محاسبه و اقدامات تفضیلی باید به عنوان نظارت موثر گروه مدنظر قرار گیرد. داوطلبین و نوع مشارکت خارجی در این مرحله، موضوع تصمیم گیری بیمه نامه است. اصل سرمایه و تخصص به هر حال باید در چنین وضعی به دنبال هم باشند اما امنیت مشارکت خارجی به صورت یک دلواپسی و نگرانی همواره مطرح می باشد. آزادسازی اقتصادی بیشتر نیز می تواند همزمان با رشد صنعت رشد کند.

این تحقیق به موارد زیر می پردازد:

- دلایلی برای تنظیم و نظارت عملیات بیمه در یک محیط آزاد.

- برخی پیشنهادات درباره فعالیت های نظارتی در زمینه پذیرش و مجوز دادن معرفی و نظارت پیشرفته، مرحله تصفیه حساب (پرداخت بدهی) و به حال اول برگشتن (آماده سازی مجدد)

دلایل نظارت بر صنعت بیمه

تشکیل یک سیستم مالی سالم و ثابت (کارآمد) توسعه سیستم های مالی ثابت و

جدید بیان می شود : بیمه بنگاه های اقتصادی را قادر می سازد تا از عواقب ریسکشان بکاهند و بهتر مدیریت کنند.

در ترکیب اصلی یک قرارداد بیمه که توسط بیمه گزار خریداری شده، قراردادهایی نحوه پرداخت وابسته به وقوع حوادث معینی می شود. به این معنی که بیمه گزار در همان ابتدای قرارداد توجه بسیار زیادی می کند (در حین پرداخت حق بیمه) و البته قبل از اینکه بیمه گر بخواهد به وظیفه اش عمل کند، شرایط پرتفلیوی امنیتی بیمه گر ممکن است در طول زمان تغییر کند. بنابراین اعتبار طولانی مدت خریدار بیمه خیلی باید مورد تردید باشد. اهمیت اقتصادی این موضوع و علاقه برای حمایت از دارندگان بیمه نامه و اشخاص ثالث، در طول زمان مقامات دولتی را به تصویب کردن قوانین و مقررات برای تامین اعتبار بلندمدت بیمه گران سوق داده است. با توجه به اینکه در برخی از کشورها (قرن بیستم) انواع بیمه نامه اجباری (موتور، غرامت کارگران، ...) وجود دارد بدلیل افزایش سطح پیچیدگی قراردادهای بیمه، قانون گذاران اقدام به افزایش دامنه فعالیت هایشان با حمایت از منافع مشتریان بیمه نمودند. این روند بعد از جنگ جهانی دوم

مستحکم برای تقویت طولانی مدت رشد اقتصادی، قطعی است. برای تشکیل بازارهای مالی مناسب، یکی از ارکان علوم اقتصادی جدید محیط های اقتصادی و سیاسی ثابت هستند. همچنین جلب اعتماد عمومی در موسساتی که بخش مالی را تشکیل می دهند از اهمیت عمده ای برخوردار است. اگر مؤسسات مالی خدمات قابل اطمینان و مرغوبی را ارائه دهند اعتماد عمومی تقویت خواهد شد.

از این رو، وظیفه مقامات دولتی است تا ثبات بلند مدت ارائه دهندگان خدمات مالی را با مشتریان تامین و حفظ کنند. تقویت و نگهداری یک بازار ثابت، در برخی از کشورها دارای اهمیت بسیار بالایی است به عنوان مثال در کشورهای آسیایی جنوب شرقی.

حمایت از بیمه گذاران

همانطور که در مقدمه ذکر شد، در یک بازار آزاد، احتمال وقوع ورشکستگی های بیمه گران بیشتر است. بنابراین سیستم های نظارتی ایجاد شدند تا به طور موثر صحت مالی واقعی بیمه گران را ارزیابی کنند و به درستی مکانیزم هایی برای محافظت از منافع مشتریان بیمه و وجه ضمانتی تشکیل دهند. بیمه به عنوان ابزار بسیار مهمی در علوم اقتصادی

با ظهور "اصل مشتری‌مداری" تسریع شد.

به تازگی قوانین و مقررات، منجر به تنظیم شرایط بازار در برخی از کشورهای در حال توسعه، شده است تا تولیدکنندگان (سازندگان) متمایل به یکسو باشند. اما کانون تمرکز به واسطه توجه بیشتر به منافع مشتریان متغیر است. این توجه عمومی به ویژه در طرز تلقی درباره رفتار صنعت بیمه با دارندگان بیمه، بهره‌برداران و اشخاص ثالث جالب توجه است. شکایتهای مردمی در خصوص رفتار غیرمنصفانه از سوی ارائه‌کنندگان بیمه با توجه بیشتری مورد رسیدگی قرار گرفته است، همانطور که در بسیاری از کشورهای به وسیله تشکیل واحدهای رسیدگی به شکایات مردمی از درون ناظران و کارگزاران ادارات و از طریق وضع مقرراتی بالا بردن سرعت پاسخگویی به شکایات ایجاد شده است.

امروزه، حمایت از مردم و رفتار منصفانه داشتن با آنها کانون اصلی توجه جدیدترین قانون مربوط به بیمه هم در کشورهای توسعه یافته و هم در کشورهای در حال توسعه است. در برخی از کشورها توجه به امر حمایت از مشتری قلمرو سرپرستی بیمه را گسترش داده که این توجهات شامل مواردی از قبیل

دسترسی، توانایی ارائه و کیفیت خدمات بیمه‌ای می‌باشد.

آزادسازی تجارت جهانی

با پیشرفت کشورهای در حال توسعه بازارهای داخلی بیمه بدون تردید شرایط موجود در بازار را به طور چشمگیر و قابل ملاحظه‌ای تغییر میدهند.

در این راستا مقامات و مراجع سرپرستی باید نقش اصلاح‌کننده‌ای ایفا کنند. آنها ممکن است پیشنهادهای را در زمینه اصلاح قوانین دولتی بیمه ارائه دهند. به ویژه اینکه آنها و ادار به تهیه قوانینی خواهند شد که (این قوانین شامل تجارت برون مرزی، دسترسی به بازار تاسیس، اعمال دولتی شفافیت و عدم تبعیض می‌شود) که پس از اجرای GATS (توافق همگانی بر تجارت در خدمات) در هر کشور قابل اجرا هستند.

GATS به طور عمده نیاز به حمایت از دارندگان بیمه نامه و نیز ثبات بازارهای مالی را تصدیق کرده و به رسمیت می‌شناسند: "کشورهای عضو" از به عمل آوردن اقداماتی در جهت دلایل حساب‌گراانه از قبیل حمایت از بیمه گزاران یا تامین ثبات و انسجام در سیستم مالی، امتناع و جلوگیری نخواهند کرد.

نقش مؤسسات سرمایه گذار در صنعت بیمه

تامین بودجه های سنگین به منظور پشتوانه ای برای تعهدات آتی تحت الحفظ بیمه گران ذخیره می شود. این بودجه ها صرف افزایش سود و بازدهی شده و سرمایه گذاری در این زمینه رویهم رفته سودآوری بیمه گران را بیشتر می کند. همچنین این امر ممکن است زمینه هایی را فراهم کند تا بیمه گرانی که تحت فشار اقتصادی هستند تا حدی عوارض کمتری متحمل شوند، البته در صورتی که فقط برپایه بیمه کردن صرف بناننده باشند.

اعضای گروه کارشناسی اظهار داشتند که سرمایه گذاری های خارجی ایجاد شده توسط بخش بیمه، دلیل اصلی نظارت بر این بخش می باشند. به عنوان مثال در شیلی بخش بیمه به عنوان دومین نهاد سرمایه گذاری کشور مطرح می شود. قوانین و مقررات هماهنگ در زمینه این بودجه ها می تواند در بخش های خاص اقتصادی به رشد کلی اقتصاد یک کشور کمک کنند. این مبحث غالباً موقعیت پیشرفت کشورهای را که سرمایه گذاری پول در آنها خیلی پایین است بهبود بخشیده است.

به هر حال، این چنین استدلال می شود که تحمیل قوانین خشک و انعطاف ناپذیر در

سرمایه گذاری مانع از بروز شکوفایی استعداد شرکت های بیمه در جهت حفظ سطح ضروری نقدینگی و تضمین در مجموعه سرمایه گذاری آنها می شود. همچنین این گونه تمهیدات می تواند موجبات محرومیت شرکت های توانمند سرمایه گذار را در زمینه سود بیشتر فراهم آورد. نقش مقامات دولتی به منظور ایجاد تعادلی صحیح بین علاقمندی دارندگان بیمه نامه و شرکت های بیمه و نیز ضرورت تخصیص بودجه های سرمایه گذاری برای توسعه اقتصادی کشور از اهمیت بسیاری برخوردار است.

کارایی بازار بیمه

ایجاد تاسیس یک صنعت پویای بیمه از وظایف قانون گذاران نمی باشد. نقش آنها تدارک محیطی برای توسعه سالم صنعت بیمه بوده و با نواقص و معایب بازار سروکار دارد. عملکرد خوب صنعت بیمه صرفاً به نفع مشتریان نبوده و علاوه بر صرف جویی به عنوان پشتوانه بهینه ای برای ثروت کشور در زمان های حال و آینده می تواند باشد، همچنین موجب دسترسی به سرمایه گذاران بیشتر در اقتصاد محلی و بهبود وضعیت دارایی های دولتی حاصل از درآمدهای مالیاتی بیشتر را که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم از عملکرد بالای بخش بیمه

در مجموع به تغییر و نوآوری در محصول نیازمندند. به این ترتیب در کشورهایی که مشتریان هنوز درک و آگاهی پایینی از بیمه دارند، ایجادپشتوانه‌ای برای مشتریان و عملکرد بازار بامشکل و تعارض روبرو خواهد شد. وظیفه تنظیم‌کنندگان در این موارد ایجاد تعادل مناسب بین آزادی عمل در طرح و نرخ گذاری محصول و نیز نیازمنداطلاعات درست مشتریان احتمالی و چند درصدی مقتضیات قبلی جهت ابداع و نوآوری محصول می باشد .

مشارکت خارجی در بازار داخلی

مشارکت خارجی قبل از ورود به بازار داخلی می بایست بر حسب ارزیابی با صرفه بودن ، مهارت و سرمایه و نیز گسترش بهینه سودمند واقع شود. در بیمه، مشارکت خارجی در جایی که بیمه‌گر خارجی بتواند تولیدات را در بازار داخلی بدون تثبیت شدن و به رسمیت شناخته شدن عرضه کند، می تواند شکل تجارت برون مرزی را به خود بگیرد و این امر فقط در موارد محدودی از قبیل برخی از معاملات مربوط به محموله یا انواع بسیار خاص بیمه های غیرقابل دسترس در بازار آنهم به علت محدودیت امکانات معاملات برون مرزی مجاز می باشد. در موارد خاصی در اتحادیه

ناشی می شود، خواهد شد. دارندگان لازم است تمهیداتی را ایجاد کنند تا بازارها به سمت عملکرد و کارایی مطلوب روی آورند. گروه کارشناس دیدگاهی را بیان کرد که در درجه اول اهمیت عملکرد بازار قرار داشته و آن ایجاد سیستمهای اطلاع رسانی موثر و کارآمدی باشد شرایط بازار باید شفاف و بدون شبهه باشد : لازم است مشتریان شخصاً قادر به کسب اطلاعات و آگاهی از شرایط و عوارض رخ داده در بازار باشند، همچنین قادر به قضاوت و اعمال نظر در زمینه امنیت تهیه کنندگان بیمه باشند. ادارات سرپرستی می توانند در این راستا مراکز اطلاع رسانی را همانند شیلی و سایر کشورها در هر مکانی که وجود آنها اجتناب ناپذیر باشد، دایر کنند. در ضمن بالابردن سطح آگاهی مشتریان در بهبود عملکرد بازار نیز مطرح است. حسابرسان خارجی و دربرخی از کشورها موسسات ارزیاب اطلاعات مفیدی در زمینه سلامت مالی متصدیان بیمه در اختیار مشتریان قرار می‌دهند. به منظور دستیابی به بازاری با ساختار بهینه (به عنوان مثال داشتن تعداد ایده آل شرکتهای بیمه) به رقابت و تنوع محصول ممکن است نیاز باشد. در دوره‌های تولید Trade-offs

اروپا مشارکت برون مرزی هم در بیمه بلند مدت و هم در بیمه کوتاه مدت، بین کشورهای عضو مجاز می باشد .

در نگاهی به معاملات متداول ، مشارکت خارجی توانسته است تا شکل مکمل یک شعبه یا یک نوع همکاری با سرمایه گذاران محلی (ریسک پذیری متقابل) را در کشور به خود بگیرد . یک مکمل که می تواند با هر شرکت داخلی در آن کشور مقایسه شود باید از برخی قوانین و مقتضیات پیروی کرده و ذخایر و سرمایه های آن را که عمدتاً در کشور قرار دارد در صورت صلاحدید قانونی درخواست کند. به هر حال در مورد مخاطرات مالی شرکت مادر ممکن است خودش را از کمک به منابع فعلی رها سازد . در مورد یک شعبه ممکن است اصل سرمایه و ذخایر از دسترس مقامات محلی خارج شده و منافع مشتریان حفظ نشده باشد. به هر حال بعضی از اعضای گروه کارشناسی تصریح کردند که در رابطه با شعبات یک شرکت مادر ممکن است شعبه ای را که از نظر توانایی مالی دچار مشکل شده است را حمایت کند .

نوع عمده مشارکت خارجی موضوعی است که در هر کشوری بر اساس دستمزد

ناشی از شرایط موجود در بازارهای خاص داخلی آن کشور قطعی می شود . علاوه بر حاکمیت و اولویت بیمه نامه های عمومی بر مشارکت خارجی در بازارهای داخلی گروه کارشناسی تاکید کرد که مشکل عمده چنین مشارکت هایی ارزیابی ایمنی و ضمانت مالی این رقابتهای خارجی است . میزان مجرب بودن و سلامت کشور مادر یک پرسش بسیار مهم و حائز اهمیت می باشد . همچنین سوالاتی در زمینه کیفیت و ارتباط با ناظران (سرپرستان) کشور مقیم مطرح است .

در ارتباط با عملیات بیمه اتکایی برون مرزی و برای ثبت مستقیم، مهمترین مشکل مربوط به امنیت شرکتی است که بیمه اتکایی را بوجود می آورد . تعدادی از کشورهای در حال توسعه که بازار بیمه اتکایی خود را آزاد کرده اند ایستای از بیمه گزاران و بیمه کنندگان مجاز بیمه اتکایی تهیه کرده اند که هر گونه نقل و انتقال خارج از افراد پذیرفته شده در این لیست به صورت مورد به مورد بررسی می شود. شرایط پذیرش برای تثبیت شدن در این لیست معمولاً شامل ارائه فرمهای بازرسی شده و شرح کاملی از فعالیتهای مالی و اصل سرمایه شرکت مادر بیمه گزار است .

سرپرستی و نظارت عملیات بیمه

کشورهایی که بیشترین توجه خود را به رقابت، امنیت شرکتهای بیمه و حمایت از مشتریان بیمه معطوف کرده اند، چارچوبهای نظارتی شامل گواهی کردن و ثبت کردن الزامات و تاحدودی نظارت مستقیم بر مسائل مالی (تنظیمات مصلحتی) هدایت بازار یا عملیات تهیه کنندگان خدمات بیمه ای ایجاد کرده اند. فلسفه عملیات نظارتی از یک کشور به کشور دیگر متفاوت است. کشورهای توسعه یافته که معمولاً سیستم های نظارتی قوی و محکمی دارند مثل آلمان، ژاپن و سوئیس، هنوز در حد بسیار زیادی فعالیت های متعددی را در این زمینه سرپرستی می کنند. مقامات این کشورها در نظر می گیرند که ناظران نباید تنها مسایل مالی شرکتهای بیمه را بررسی نمایند بلکه آنها همچنین باید رسیدگی کنند که یک تعادل منطقی و مناسب بین حق بیمه های دریافتی و سودهای عرضه شده در ذیل قراردادهای بیمه در معاملاتشان وجود داشته باشد. علاوه بر این آنها تضمین می کنند که فرمهای بیمه با مسایل قانونی مشخصی که برای رفتار منصفانه بین طرفین قرارداد وجود دارد، همخوانی دارند بعضی از کشورهای دیگر مثل انگلیس و هلند

که به طور سنتی به بحث نظارت به صورت محدودتری نگاه می کنند، بیشتر روی نیروهای موجود در بازار حساب می کنند. مقامات دولتی این کشورها بیشتر تمرکز خودشان را روی کنترل شرایط مالی قرار می دهند و اجازه می دهند تا قوانین رقابتی ساختار بازار را تعیین کند، نرخ بیمه را مشخص کند، قراردادهای بیمه تنظیم و طراحی شوند و هر مورد دیگری که ممکن است به بیمه مربوط شود. در حالیکه نظارت مستقیم بر فرآیند های بیمه بین کشورهای اتحادیه اروپایی هماهنگ می شود اعضای گروه کارشناسی اظهار نظر می کنند که میزان تاکید که کشورها بر بیمه دارند همچنان بین کشورهای عضو متفاوت است. برای تصمیم گیری در مورد سطح شدت و اهمیت نظارت در کشورهای در حال توسعه، تشکیل چارچوبهای قانونی جدید باید همزمان با ارزیابی میزان آگاهی مشتریان باشد. اگر مقامات دولتی فکری کنند که شهروندانشان میتوانند مراقب خودشان باشند و در مسائل اقتصادی قدرتمند عمل کنند، سازماندهی بازار به خود شرکتهای بیمه محول می گردد اما اگر دارندگان قراردادهای بیمه در مسائل بیمه بی تجربه باشند ممکن است آنها به حمایت

شرکت بیمه مجاز (دارای مجوز و ثبت شده) انجام شود ولی اخیراً در بعضی از کشورها در نتیجه جهانی شدن شرکتهای خدماتی مالی دیگر مانند بانکها مجاز شده اند که تا حدی محصولات بیمه‌ای هم ارائه دهند و بیمه‌کنندگان هم اجازه دارند که تا حدی خدمات بانکی ارائه دهند. از دید نظارتی تشکیل واحدهایی که خدمات مالی متفاوتی عرضه می‌کنند، مشکلات زیادی را به منظور یکسان سازی نظارت ایجاد می‌کنند و اخیراً یک تیم سه جانبه از سپرده گذاران، بیمه کنندگان و بانکها یک کار تحقیقاتی را در این زمینه به پایان رساندند. این گروه به این توافق رسید که باید بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و شرکت‌های سرمایه گذاری هر کدام به تنهایی ماهیت مستقل مالی داشته باشند ولی نظارت تنها با همراهی یک تیم تکمیل می‌شود که این تیم نظارت کاملاً یکسان را برای سیستم‌ها ایجاد کند. نظارت یکسان دارای مشکلات متعددی است، با توجه به اینکه سیستم‌های نظارتی که در هر کدام از این بخشها و قوانین حاکم بر آنها کاملاً با هم متفاوت است. در نظارت بر اینگونه موسسات مالی، تبادل اطلاعات بین قانونگذاران مختلف به عنوان عنصر اصلی توسط گروه تشخیص

بیشتری نیاز داشته باشند و نظارت بسیار گسترده‌ای بر مسائل بیمه مورد نیاز باشد که این امر تا حدودی شامل کنترل محصول نیز می‌شود. این نگرش توسط بسیاری از اعضای گروه کارشناسی پیشنهاد شده است. یک چارچوب نظارتی و تنظیمی باید توسط قانون تشکیل شود و تعاریف مشخصی از عملیات بیمه شامل: نوع موجودیتی که می‌تواند خدمات بیمه را ارائه دهد فعالیت‌های بیمه‌ای که باید مورد نظارت قرار گیرند و نیز قدرتها و مسئولیت‌هایی که واحد نظارت کننده دارد، ارائه نماید. در اغلب کشورها بین بیمه عمر و بیمه‌های دراز مدت با بقیه رده بندی‌های بیمه‌های تجاری تفاوت عمده‌ای وجود دارد. دامنه این نظارت برای بیمه اتکایی و واسطه‌ها (دلالتان و نمایندگی‌ها) از کشوری به کشور دیگر متفاوت است. ولی با این وجود برای نظارت مستقیم بر عملیات بیمه عناصر مشترکی بین کشورهای زیادی که بازارهای بیمه خود را آزاد کرده اند، وجود دارد. در اغلب کشورها فعالیت‌های شرکتهای بیمه فقط به بیمه تجاری محدود می‌شود. برای مثال شرکتهای بیمه حق ندارند فعالیت تجاری عمده‌ای با سایر ارگان‌های غیربیمه‌ای داشته باشند. علاوه بر این عملیات بیمه فقط باید توسط

توجه به رعایت کردن قوانین، اعتبار داشته باشد. اقدام برای کسب مجوز معمولاً شامل مراحل ثبت نام و نشانی شرکت، ارائه کپی هایی از شرایط اتحادیه یا شرکت، معرفی کردن مالکیت شرکت (سهامداران) که برای ارزیابی توانایی و پایداری شرکت بیمه گر بسیار مهم است. در خصوص مدیریت، خیلی از کشورها، ویژگیهای مشخصی را برای مدیران در نظر می گیرند (مدرک، تجربه و سوابق کیفی) که برای مدیران و روسا اعمال می شود. کنترل و تشخیص میزان صلاحیت مدیریت توسط اعضای گروه کارشناس به عنوان مشخصه ای مهم در نظر گرفته شده و در آمار UNCTAD هم به عنوان یکی از مهمترین مسئولیتها و وظایف قانون گذاران دیده شده است.

سوء مدیریت به عنوان یکی از دلایل اصلی عدم توانایی مالی شرکت ها در پرداخت بدهی دیده شده است. تیم مدیریت به طور کلی باید میزان معینی از مهارت ها و تجارب لازم را برای هدایت موفق یک شرکت بیمه دارا باشد.

برای تشخیص و قضاوت در مورد توانایی مالی و انجام یک کار طرح ریزی شده، خیلی از کشورها درخواست طرح کار و عملی بودن آن کار را مطالعه می کنند و موارد زیر را مورد تحقیق و بررسی قرار می دهند.

داده شد. این گروه سه جانبه به عنوان اولین قدم برای حل مشکلات چنین موسساتی پیشنهاد کرد که تحمیل شفاف سازی مناسب ساختار قانونی و مدیریتی این سازمانها، احتمال آزمایش ها و آزمون های مناسب را برای همه مدیرانی که در بیمه مسئول هستند و نیز احتمال مسئول کردن یک نفر به عنوان ناظر هدایت کننده که بتواند مسئولیت اطلاعات مورد نیاز در این گروه را برعهده بگیرد بوجود آید.

صنوبر مجوز و ثبت پذیرش شرکت ها

در تمام کشورهایی که بازارهایشان را آزاد کرده اند یک شرکت بیمه قبل از شروع فعالیت باید شرکت خود را ثبت کند، یا به صورت سهام محدود و یا به صورت تعاونی برای ارائه خدمات بیمه به صورت مستقیم در یک کشور در اکثر موارد بیمه گران باید ثبت شرکت را در داخل همان کشور انجام دهند. قبل از شروع فعالیت در بیمه شرکت باید مجوزی از بخشی مشخص شده در دولت دریافت کند که به او اجازه می دهد در یک یا چند رشته بیمه شروع به کار کند. این مجوز ممکن است قابل تمدید باشد (به صورت سالانه) و یا ممکن است برای مدت نامحدودی با

مبانی اصلی برای نظارت بر عملیات شرکت‌های بیمه باشد .

ارائه گزارشی که توسط مامور تهیه شده و شامل ارزیابی روش ها و اصول استفاده شده برای محاسبات میزان ذخایر و حق بیمه‌ها و طرح‌های بازگشت سرمایه گذاری است ، برای طرح تجاری به کار می رود . چنین گزارشی به خصوص برای شرکت های بیمه کننده بیمه عمر اهمیت زیادی دارد ولی در عین حال برای شرکت هایی هم که در زمینه ای غیر از بیمه عمر فعالیت دارند ، ارائه چنین گزارشی توصیه می شود . عدم وجود پیش بینی های دقیق در کشورهای در حال توسعه ، به عنوان یکی از دلایل مشکلات به وجود آمده بر سر راه توسعه شرکت‌های بیمه دیده می‌شود . در این خصوص تنها چیزی که می توان روی آن پافشاری کرد ، اهمیت به کارگیری یک روش کارآمد برای آموزش افراد کافی در این زمینه بسیار حساس است. برای تضمین رعایت حداقل میزان سرمایه لازم، شرکت ها معمولاً لازم است که بخش یا تمام سرمایه پرداخت شده خود را در یک واحد کاملاً شناخته شده (مانند: بانک مرکزی، شرکتها یا واحدهایی دولتی و غیره) به صورت سپرده قرار دهند. این سپرده ها معمولاً به

• کلاس یا رده های تجاری یک شرکت وابسته

• هدف مشتریان مجاری فروش پیشنهاد شده (شبکه نمایندگی/دلالتان ، فروش مستقیم)

• طرح‌های دفاتر تجاری (در چشم‌اندازهای گوناگون بر اساس انواع خواسته ها و سلیقه ها از خوشبینی تا بدبینی)، پایه فنی برای نرخ های حق بیمه معین و پس اندازها، بیمه نامه سرمایه گذاری، بیمه نامه سود سهام و تمام اطلاعات دیگر که برای ارزیابی حیات مالی طرح پیشنهادی مفید دانسته شده است. به عنوان تکمیل طرح تجارت یک پیش‌بینی تخمینی از نتایج عملیات در سالهای ابتدایی ممکن است همچنان مورد نیاز باشد، که انتظارات مالی برای سالهای اول عملیات را در بر می گیرد که این انتظارات شامل: گردش مالی، موقعیت نقدینگی شرکت و تخمین امکانات مالی لازم برای حل مشکلات چرخش پول و سرمایه های ذخیره ای فنی است.

طرح عملیاتی باید همچنین شامل: توضیحات کاملی از برنامه های بیمه اتکالی شرکت بیمه باشد. همانطور که توسط اعضای گروه کارشناس پیشنهاد شده طرح کار تجاری یا مطالعه عملی بودن آن حتی می‌تواند شامل

پیش نیازها برای گواهی دادن به این موسسات شامل یکسری مراحل آموزشی و یکسری فرایندهای آزمایشاتی است تا اطمینان حاصل شود که قابلیت های فنی و حرفه ای لازم در فروشندگان محصولات بیمه ای وجود دارد. این امر مسلماً ربط زیادی به گسترش انعکاس تصویر صنعت بیمه در نزد مردم و مبارزه با فساد خواهد داشت. فقط نماینده ها و واسطه هایی که اطلاعات بسیار کافی در خصوص بیمه دارند و نیز از شهرت اخلاقی بالایی برخوردارند، باید اجازه داشته باشند که قراردادهای بیمه را بفروشند. در خیلی از کشورهای در حال توسعه، کوششهای بسیاری لازم است تا بازار بیمه گسترش پیدا کند و نظارت بر واسطه ها، شاید یکی از اساسی ترین گامها در این راستا باشد.

نظارت مستمر بر عملیات

واحدهای نظارتی باید مطمئن شوند که همه بیمه گران، مطابق با آخرین قوانین، مقررات و مصوبات فعالیت می کنند. واحدهای نظارتی همچنین باید مرتباً کنترل کنند که آیا شرکتها مطابق با آخرین قوانین تصویب شده اتحادیه خودشان و طرح عملیاتی و تجاری خود عمل می کنند؟ و اگر از نظر قانونی لازم باشد

عنوان بخشی از سرمایه های شرکت در نظر گرفته می شود. در حالیکه یک شرکت بیمه تاسیس شده ولی فعالیتش در زمینه های دیگری است، مدارک مالی مورد نیاز مربوط به فعالیت در آن زمینه ها، حتماً باید ارائه شود.

مستول نظارتی کشوری که شرکت در آن ثبت شده، باید در خصوص نحوه فعالیت شرکت رسیدگی به عمل آورد.

مراوده بین قانون گذاران در این زمینه به عنوان یکی از اولویتهای مهم، توسط گروه کارشناس، در نظر گرفته شده و فقط بعد از آن که شرکت به وجود آمد و مجوزش را گرفت باید اجازه داشته باشد که قراردادهای تجاری بیمه را امضا نماید.

صدور مجوز برای واسطه ها

روشی که محصولات بیمه بازاریابی می شوند نقش بسیار مهمی در توسعه این صنعت و قابلیت اعتماد به آن بازی می کند. بزمانیکه محصولات در یک بازار به صورت آزاد در می آید نظارت بر واسطه ها اهمیت بیشتری پیدا می کند. در خیلی از کشورها، واسطه ها (نمایندگی ها و دلالان) لازم است یک گواهی ثبت از یکی از واحدهای نظارتی بیمه داشته باشند. یکی از

باید مشخص کنند که سیاست های حاکم بر نرخ واقعاً با آن چیزی که توسط خودشان قبلاً اعلام شده مطابقت دارد .

در خصوص مدیران و روسای شرکت های بیمه ، هرگونه تغییر سمت جدید و جایگزینی باید منطبق با معیارهای شایسته و درستی باشد که طبق آنها مدیران قبلی ارزشیابی شده اند .

اعتبار مالی

وظیفه اصلی واحدهای نظارتی حصول اطمینان از سلامت مالی و قابلیت اتکا مالی شرکتهاست و این مسئله توسط گروه کارشناس به عنوان نقش اصلی بازرسین و ناظرین در یک محیط آزاد به شمارآمده است. قوانین باید رعایت شوند و این وظیفه مقامات ناظر است تا در این زمینه اطمینان حاصل کنند که این اتفاق می افتد.

عدم توانایی مالی

در ابتدای سال ۱۹۹۵ شورای برنامه ریزی بیمه UNCTAD، دستور به تنظیم آماری در بین شرکتها و موسسات بیمه داد و انتظارات تجاری آنها را ۳۴ شرکت از ۲۸ کشور در حال توسعه در یکی از سوالات پرسیده شده در ارتباط با دلایل اصلی مشکلات مالی و عدم قابلیت های مالی بیمه های عمر و سایر بیمه های غیر عمر را در سال ۱۹۹۵ جواب دادند. از بین پنج دلیل

اصلی که برای مشکلات مالی و عدم توانایی های مالی شرکت ها قید شده بودند، دومشکل که برای بیمه های عمر و بیمه های غیرعمر، مشترک بودند شامل ظرفیت بیش از حد یا رقابت بیش از حد و دریافت حق بیمه بوده است. جالب است که سه دلیل دیگری که در زمینه مشکلات شرکت های بیمه عمر قید شده بود به مسائل نظارتی و مدیریتی شرکتها مربوط بودند: عدم نظارت کافی توسط مقامات قانونگذاری، فساد مالی و سوء مدیریت در شرکت و مدیریت ضعیف سرمایه گذاری .

ممانعت از عدم توانایی مالی

علاوه بر ابزار تجزیه و تحلیل مالی، بخشهایی را که باید به طور دقیق مورد نظارت و مدیریت ناظران قرار بگیرند نشان می دهد. عواملی که به معنای سقوط (شکست) هستند و

ولاگان کلیدی:

سیستم های نظارتی موثر، تدوین قوانین رقابتی، تغییر

در ساختار، توانگری مالی

منبع:

United Nation conference on trade and Development, TD/B/CN.4/52
WWW.UNCTAD.COM